A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2009. szeptember 17.*

A C-347/08. sz. ügyben,

az EK 68. cikk és az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landesgericht Feldkirch (Ausztria) a Bírósághoz 2008. július 28-án érkezett, 2008. július 14-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Vorarlberger Gebietskrankenkasse**

és

a **WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, A. Ó Caoimh, J. Klučka (előadó), U. Lõhmus és P. Lindh bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: P. Mengozzi,
hivatalvezető: R. Şereş, tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. július 1-jei tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Vorarlberger Gebietskrankenkasse képviseletében A. Wittwer Rechtsanwalt,

– a WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG képviseletében A. Weber Rechtsanwalt,

– az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer és G. Kunnert, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében M. Lumma és J. Kemper, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében J. López-Medel Báscones, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében I. Bruni, meghatalmazotti minőségben, segítője: W. Ferrante avvocato dello Stato,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében A.-M. Rouchaud-Joët és S. Grünheid, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.) értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a dornbirni (Ausztria) székhelyű Vorarlberger Gebietskrankenkassénak (a továbbiakban „VGKK") a stuttgarti (Németország) székhelyű WGV-Schwäbische

Allgemeine Versicherungs AG (a továbbiakban „WGV-SAV”) elleni megtérítési keresete tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében nyújtották be.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

A 44/2001 rendelet

3 A 44/2001 rendelet (11)–(13). preambulumbekezdése szerint:

„(11) A joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg, és a joghatóságnak ezen az alapon mindenkor megállapíthatónak kell lennie, kivéve egyes pontosan meghatározott eseteket, amelyekben a per tárgya vagy a felek szerződéses szabadsága eltérő joghatósági okot kíván meg. A jogi személyek székhelyét a közös szabályok átláthatóságának fokozása és a joghatósági okok összeütközése elkerülése végett önállóan kell meghatározni.

(12) Az alperes lakóhelyén kívül a bíróság és a per közötti szoros kapcsolaton alapuló vagylagos joghatósági okokat is meg kell állapítani az igazságszolgáltatás megbízható működésének előmozdítása érdekében.

(13) A biztosítási, fogyasztói és munkaszerződésekkel kapcsolatban a gyengébb felet az érdekeinek megfelelő, az általános szabályoknál kedvezőbb joghatósági szabályokkal kell védelemben részesíteni.”

4 A 44/2001 rendelet által meghatározott joghatósági szabályok a II. fejezetben találhatók a 2-tól a 31. cikkig.

5 A rendelet II. fejezetének „Általános rendelkezések” címen szereplő 1. szakaszában a 2. cikk (1) bekezdése szerint:

„E rendelet rendelkezéseire is figyelemmel valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott tagállam bíróságai előtt perelhető.”

6 Ugyanebben a szakaszban található a rendelet 3. cikkének (1) bekezdése, amely szerint:

„Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállam bíróságai előtt kizárólag e fejezet 2–7. szakaszában megállapított rendelkezések alapján perelhető.”

7 A II. fejezet „Joghatóság biztosítási ügyekben” című szakaszában a 8–14. cikk tartalmazza a biztosítási ügyekre vonatkozó joghatósági szabályokat.

8 A rendelet 8. cikke szerint:

„Biztosítási ügyekben a joghatóságot e szakasz határozza meg a 4. cikk és az 5. cikk 5. pontjának sérelme nélkül.”

9 A rendelet 9. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Valamely tagállamban székhellyel rendelkező biztosító perelhető:

a) annak a tagállamnak a bíróságai előtt, ahol a székhelye található; vagy

b) más tagállamban a biztosítási kötvény jogosultja, a biztosított vagy a kedvezményezett által indított perek esetén, a felperes lakóhelyének bírósága előtt;[…]

[…]”

10 A 44/2001 rendelet 11. cikke (2) bekezdésének megfogalmazása szerint:

„A 8., 9. és 10. cikket kell alkalmazni a károsult által a biztosító ellen közvetlenül indított keresetre, amennyiben az ilyen közvetlen keresetindítás megengedett."

A 2000/26 irányelv

11 A 2005. május 1-i 2005/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 149., 14. o.) módosított, a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről, valamint a Tanács 73/239/EGK és 88/357/EGK irányelveinek módosításáról szóló, 2000. május 16-i 2000/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 181., 65. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 3. kötet, 331. o., a továbbiakban: a 2000/26 irányelv) „Közvetlen kereseti jog" című 3. cikkében a következőképpen rendelkezik:

„Valamennyi tagállam biztosítja, hogy az 1. cikkben említett, az azon rendelkezésben foglalt balesetekben károsult felek közvetlen kereseti jogot élveznek a felelős személy felelősségbiztosítását nyújtó biztosítóintézetével szemben."

12 A „károsult fél" fogalom meghatározása végett az irányelv 2. cikkének d) pontja a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra és a biztosítási kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1972. április 24-i 72/166/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 10. o.) 1. cikkének 2. pontjára hivatkozik.

A 72/166 irányelv

13 A 72/166 irányelv első cikkének 2. pontja értelmében „károsult fél” minden olyan személy, aki bármely gépjármű okozta kár vagy sérülés vonatkozásában kártérítésre jogosult.

A nemzeti jog

14 Az Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (az általános társadalombiztosításról szóló törvény, a továbbiakban: ASVG) 332. §-ának 1. bekezdése szerint:

„Ha az e szövetségi törvény rendelkezései alapján ellátásra jogosult személy […] más törvényi rendelkezések alapján jogosult az őt biztosítási esemény folytán ért kár megtérítésére, akkor e jog a biztosító által nyújtandó ellátás mértékéig a biztosítóra száll.”

15 Az Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (osztrák polgári törvénykönyv) 1394. §-a így rendelkezik:

„Az átruházott követelést illetően az engedményes jogai megegyeznek az engedményezőéivel.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16 2006. március 10-én közúti baleset történt egy németországi autópályán, melynek érintettjei egyrészt C. Gaukel, egy Németországban, a WGV-SAV felelősségbiztosításával biztosított gépjármű vezetője, másrészt D. Kerti, a másik jármű vezetője. D. Kertinek hirtelen kellett fékeznie a forgalom miatt, így a mögötte haladó jármű vezetője, C. Gaukel nekiütközött a járművével. Az ütközés következtében D. Kerti nyakigerinc-rándulást szenvedett, és ezért különböző orvosi kezelésekre szorult. Kezelőorvosai 2006. március 15-től 21-ig munkaképtelennek nyilvánították. Társadalombiztosítási szervként a VGKK ellátást nyújtott biztosítottjának, D. Kertinek.

17 2006. január 2-től 2007. augusztus 20-ig D. Kerti állandó lakóhelye Bludenz (Ausztria) volt. Azóta Ubstadt-Weiherben (Németország) lakik.

18 D. Kerti követeléseinek az ASVG 332. §-val összhangban, törvény erejénél fogva bekövetkező engedményezése alapján a VGKK 2006. szeptember 22-i levelében 2006. október 24-i határidővel kérte a WGV-SAV-ot a biztosított személy ellátása költségeinek megfizetésére. A VGKK szerint ugyanis a baleset kizárólagos felelőse a WGV-SAV biztosítottja volt.

19 Mivel a fizetés nem történt meg, a VGKK 2008. február 13-án megtérítési keresetet nyújtott be a WGV-SAV ellen a Bezirksgericht Dornbirnhoz (Ausztria). A WGV-SAV vitatta a kereset alapját, és az eljáró bíróság joghatóságának hiányára hivatkozott. Egyrészt azzal érvelt, hogy e jogok eredetüket tekintve D. Kerti jogai, aki a kereset benyújtásakor Németországban lakott. Másrészt a jogvita két egyenlő helyzetű fél között merült fel, így a felperesre nem vonatkozhat a 44/2001 rendelet által nyújtott védelem.

20 2008. május 21-i végzésével a Bezirksgericht Dornbirn joghatóság hiánya miatt elutasította a keresetet.

21 A VGKK ezt követően fellebbezett a Landesgericht Feldkirchhez és kérte a 2008. május 21-i végzés hatályon kívül helyezését, illetve az elsőfokú bíróságnak az eljárás folytatására való kötelezését.

22 A Landesgericht Feldkirch három érvet hozott fel az osztrák bíróságok joghatósága mellett. Elsőként szerintük a VGKK-t lehet károsult félnek tekinteni, mivel ők biztosították D. Kerti ellátását a balesetét követően. Másodrészt az ASVG 332. §-a szerint D. Kerti követelései törvény erejénél fogva bekövetkező engedményezéssel a baleset bekövetkeztének pillanatától kezdve átszálltak a VGKK-ra. Mivel így a biztosítottja jogi helyzetébe lépett, keresetével az ő jogait érvényesíti, és nem a sajátjait. Harmadrészt személyi sérülést okozó súlyos baleset esetén a közvetlenül károsult fél megőrzi a vagyoni és nem vagyoni kár megtérítéséhez való jogát. Kérheti tehát a károk megtérítését a lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt. Az orvosi kezelések, illetve adott esetben a nyugellátás megtérítése iránti jog ebben az esetben a társadalombiztosítási szervre száll át. Ha ez az intézmény nem ugyanazon joghatóság alá tartozik, akkor egy másik tagállam bírósága előtt kellene keresetet benyújtania. Ezen feltételek mellett különböző tagállamok bíróságainak kellene ugyanazon tények alapján ítélkezniük, ami ellentétes a 44/2001 rendelet célkitűzéseivel, mivel a különböző tagállamok bíróságai esetleg egymással összeegyeztethetetlen ítéleteket hoznának.

23 Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság szerint két érv az osztrák bíróságok joghatóságának elismerése ellen szól. Egyrészt a 2000/26 irányelv célkitűzése a gyengébb fél védelme a külföldi elemmel rendelkező közúti balesetek kártérítési-igény-érvényesítéseinek jelentős egyszerűsítésével és megkönnyítésével. Márpedig, hivatkozva a C-463/06 sz. FBTO Schadeverzekeringen ügyben 2007. december 13-án hozott ítéletre (EBHT 2007., I-11321. o.), a társadalombiztosítási szerv nem tekinthető a bírósági joghatósági szabályok alkalmazása során védelemre szoruló, gyengébb félnek.

Másrészt a 44/2001 rendelet 11. cikkének (2) bekezdése csak a károsult felet említi, és nincs szó a törvény erejénél fogva bekövetkező esetleges engedményezés engedményeséről.

24 E körülmények között a Landesgericht Feldkirch felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [44/2001 rendelet] 11. cikkének (2) bekezdésében található, ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontjára történő utalást, hogy a társadalombiztosítási szerv, amelyre a közvetlen károsult követelései (az ASVG 332. §-a alapján) törvényileg átszálltak, a székhelye szerinti tagállam bírósága előtt közvetlenül keresetet indíthat a biztosító ellen, amennyiben az ilyen közvetlen keresetindítás megengedett, és a biztosító valamely tagállamban székhellyel rendelkezik?

2) Ha az 1. kérdésre a válasz igenlő:

Fennáll-e ez a joghatóság akkor is, ha a közvetlen károsultnak a kereset bírósághoz történő benyújtásának időpontjában nincs lakóhelye, vagy szokásos tartózkodási helye abban a tagállamban, amelyben a társadalombiztosítási szerv székhelye található?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes megjegyzések

25 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a 44/2001 rendelet 11. cikke (2) bekezdésének különböző nyelvi verziói között vannak eltérések. A francia változat például a *„victime”* kifejezést használja, melynek szemantikai értelmezése arra a személyre utal, aki közvetlenül károsult. Ezzel szemben a német változat – amely nyelv az eljárás nyelve – a *„der Geschädigte”* kifejezést használja, ami a károsult felet jelenti. Ez a megnevezés tehát nem csak a közvetlen károsultat jelölheti, hanem azt is, aki közvetetten vált azzá.

26 Ebben a tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a közösségi jogi rendelkezések egységes értelmezésének szükségessége kizárja azt, hogy a rendelkezés valamely nyelvi változatának szövegét kétség esetén elszigetelten vizsgálják, ellenkezőleg, azt követeli meg, hogy azt a más hivatalos nyelveken elfogadott változatok fényében értelmezzék (lásd a 9/79. sz. Koschniske-ügyben 1979. július 12-én hozott ítélet [EBHT 1979., 2717. o.] 6. pontját, a C-296/95. sz., EMU Tabac és társai ügyben 1998. április 2-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-1605. o.] 36. pontját, valamint a C-174/05. sz., Zuid-Hollandse Milieufederatie et Natuur en Milieu ügyben 2006. március 9-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-2443. o.] 20. pontját), valamint azon szabályozás általános rendszerére és céljára tekintettel, amelynek a rendelkezés a részét képezi (a 30/77. sz. Bouchereau-ügyben 1977. október 27-én hozott ítélet [EBHT 1977., 1999. o.] 14. pontja).

27 Ebben az esetben érdemes megjegyezni egyrészt, hogy a német változathoz hasonlóan a 44/2001 rendelet 11. cikke (2) bekezdésének más nyelvi változatai is a károsult fél kifejezést használják. Ez igaz a spanyol *(„persona perjudicada”),* cseh *(„poškozený”),* dán *(„skadelidte”),* észt *(„kahju kannatanud pool”),* olasz *(„persona lesa”),* lengyel *(„poszkodowany”),* szlovák *(„poškodený”)* és svéd *(„skadelidande”)* változatokra. Másrészt a Bíróság a fent hivatkozott FBTO Schadeverzekeringen ügyben hozott ítéletének 26. pontjában kimondta, hogy a 44/2001 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében található utalás funkciója az, hogy ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt felperesi listát kiegészítse a kárt szenvedett személyekkel, anélkül, hogy leszűkítené a listát azon személyek körére, akik közvetlenül károsultak.

28 Ebből az következik, hogy a 44/2001 rendelet 11. cikkének (2) bekezdését a károsult félre való utalásként kell értelmezni.

Az ügy érdeméről

Az első kérdésről

29 Első kérdésében a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 44/2001/EK rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében található, ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontjára történő utalást, hogy a társadalombiztosítási szerv, amelyre az autóbaleset közvetlen károsultjának követelései a törvény alapján átszálltak, nem indíthat közvetlenül keresetet a székhelye szerinti tagállam bírósága előtt a baleset állítólagos okozójának más tagállamban székhellyel rendelkező biztosítója ellen.

30 A Bíróság már megállapította, hogy a 44/2001/EK rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében található, ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontjára történő utalást úgy kell értelmezni, hogy a károsult abban a tagállamban, ahol lakóhellyel rendelkezik, lakóhelyének bírósága előtt közvetlenül keresetet indíthat a baleset állítólagos okozójának biztosítója ellen, amennyiben az ilyen keresetindítás megengedett, és a biztosító valamely tagállamban székhellyel rendelkezik (a fent hivatkozott FBTO Schadeverzekeringen ügyben hozzott ítélet, 31. pont).

31 Ami az autóbalesetből eredő polgári jogi felelősséget illeti, a 72/166 irányelv 1. cikkének 2. pontjából és a 2000/26 irányelv 3. cikkéből, ezeket ezen irányelv hatodik preambulumbekezdésének fényében értelmezve, kitűnik, hogy a károsult félnek jogában áll a lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt perelni az állítólagos felelős biztosítóját.

32 Meg kell tehát vizsgálni, hogy ez a jog társadalombiztosítási szervet is megillet-e, amennyiben törvény erejénél fogva átszálltak rá az autóbaleset károsultjának a követelései.

33 Ebben a tekintetben a VGKK azt állítja, hogy károsult, mivel ellátást nyújtott a biztosítottjának. Úgy véli tehát, hogy károsult félnek tekintendő e fogalom önálló értelmezése alapján. Ráadásul a biztosítottja követeléseinek törvényes engedményeseként, az osztrák joggal összhangban, nem csak anyagi jogi, hanem eljárásjogi szempontból is a biztosított jogutódja, többek között annak a 44/2001 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja és 11. cikkének (2) bekezdése alapján fennálló jogai tekintetében is. Ellenkező esetben, azaz ha a törvény erejénél fogva bekövetkező engedményezésen belül különbségeket lehetne tenni, az a jogintézmény értelmének kiüresedését jelentené.

34 A spanyol kormány különösen azt emeli ki, hogy amennyiben a károsult fél elhalálozik, örökösei, azaz jogutódai, indíthatnának kártérítési eljárást az állítólagos felelős biztosítója ellen a saját lakóhelyük szerint illetékes bíróság előtt, ugyanúgy, mint ahogy az elhalálozott indíthatott volna életében.

35 A 44/2001 rendelet teljes érvényesülésének és önálló értelmezésének biztosítása érdekében célszerű elsősorban a rendszerére és a célkitűzéseire hivatkozni (a 201/82 sz., Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung és társai ügyben 1983. július 14-én hozott ítélet [EBHT 1983., 2503. o.] 11. pontja; a C-295/95 sz. Farrell-ügyben 1997. március 20-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-1683. o.] 12–13. pontja; a C-269/95 sz. Benincasa-ügyben 1997. július 3-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-3767. o.] 12. pontja, valamint a C-433/01 sz. Blijdenstein-ügyben 2004. január 15-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-981. o.] 24. pontja). Következésképpen a törvény erejénél fogva bekövetkező engedményezéshez hasonló egyes jogi intézményeknek az osztrák jog, illetve valamely tagállami jogrendszer szerinti alkalmazása nem lehet hatással a rendelet rendelkezéseinek értelmezésére. Ellenkező esetben a 44/2001 rendelet értelmezése szükségszerűen a tagállamok belső jogától függene, ami aláásná közösségi szintű egységes alkalmazását.

36 Ebben a tekintetben a 44/2001 rendelet (11) preambulumbekezdése előírja, hogy a joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg, és a joghatóságnak ezen az alapon mindenkor megállapíthatónak kell lennie, kivéve egyes pontosan meghatározott eseteket, amelyekben a per tárgya vagy a felek szerződéses szabadsága eltérő joghatósági okot kíván meg.

37 Továbbá ezen rendelet rendszerében a 2. cikk (1) bekezdése alapján főszabály szerint azon tagállam bíróságának van joghatósága az ügy elbírálására, amelynek területén az alperes lakóhellyel rendelkezik, állampolgárságára való tekintet nélkül (a C-89/91 sz. Shearson Lehman Hutton-ügyben 1993. január 19-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-139. o.] 14. pontja; a C-265/02 sz. Frahuil-ügyben 2004. február 5-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-1543. o.] 23. pontja; a C-103/05 sz. Reisch Montage-ügyben 2006. július 13-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-6827. o.] 22. pontja és a C-98/06 sz. Freeport-ügyben 2007. október 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-8319. o.] 34. pontja).

38 A rendelet 3. cikkének (1) bekezdése eltérést enged ettől a főszabálytól. Úgy rendelkezik, hogy valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállam bíróságai előtt kizárólag a 44/2001 rendelet II. fejezetének 2–7. szakaszában megállapított rendelkezések alapján perelhető (a fent hivatkozott Reisch Montage ítélet 22. pontja és a fent hivatkozott Freeport-ítélet 34. pontja).

39 Következésképpen az említett, főszabálytól eltérő joghatósági szabályok nem vezethetnek a 44/2001 rendelet által kifejezetten szabályozott eseteken túlmenő értelmezéshez (lásd többek között a 150/77 sz. Bertrand-ügyben 1978. június 21-én hozott ítélet [EBHT 1978., 1431. o.] 17. pontját; a C-26/91 sz. Handte-ügyben 1992. június 17-én hozott ítélet [EBHT 1992., I-3967. o.] 14. pontját; a fent hivatkozott Shearson Lehman Hutton ítélet 16. pontját; a C-412/98 sz. Group Josi ügyben 2000. július 13-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-5925. o.] 49. pontját és a fent hivatkozott Freeport-ítélet 35. pontját).

40 E rendelet II. fejezetének 3. szakasza biztosítási ügyekben önálló joghatóság-elosztási rendszert létesít (a C-112/03 sz. Société financière et industrielle du Peloux-ügyben 2005. május 12-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-3707. o.] 29. pontja). A 44/2001 rendelet

tizenharmadik preambulumbekezdése szerint ennek a szakasznak a célja az, hogy a gyengébb felet az érdekeinek az általános szabályoknál jobban megfelelő joghatósági szabályokkal védelemben részesítse.

41 Az ezen rendelkezésekben található védelmi funkcióból az következik, hogy az e célra a rendelet által előírt különleges joghatósági rendelkezések nem vonatkoznak azokra a személyekre, akik esetében a védelem nem indokolt.

42 Márpedig nem állítható, hogy egy társadalombiztosítási szerv, mint a VGKK, gazdaságilag gyengébb és jogilag kevésbé tapasztalt lenne egy olyan felelősségbiztosítónál, mint a WGV-SAV. Általános értelemben a Bíróság már kimondta, hogy semmilyen különleges védelem nem indokolt a biztosítási szektor szakértői közötti jogviszony esetén, akik közül egyik sem tekinthető a többihez képest gyengébb helyzetben lévőnek (a C-77/04 sz. GIE Réunion européenne és társai ügyben 2005. május 26-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-4509. o.] 20 pontja).

43 Következésképpen autóbalesetben közvetlenül károsult személy követeléseinek törvényes engedményeseként fellépő társadalombiztosítási szerv nem hivatkozhat a 44/2001 rendelet 9. cikke (1) bekezdése b) pontjának és 11. cikke (2) bekezdésének együttesen értelmezett rendelkezéseire abból a célból, hogy közvetlenül a székhelye szerinti tagállam bírósága előtt indíthasson keresetet a baleset állítólagos felelősének más tagállamban székhellyel rendelkező biztosítója ellen.

44 Ezzel szemben a közvetlenül károsult személy olyan törvényes engedményese, aki önmaga is gyengébb félnek tekinthető, részesülhet a fent említett rendelkezések különleges joghatósági szabályainak előnyeiben. Ilyenek lehetnek például, amint azt a spanyol kormány kiemelte, egy baleset károsultjának örökösei.

45 A jelen ítélet 43. pontjában tett következtetést alátámasztja továbbá a Bíróságnak a rendelet II. fejezetének 4. szakaszában a fogyasztói szerződésekre előírt különleges szabályokra vonatkozó ítélkezési gyakorlata is, melyek esetében szintén a gyengébb fél védelme a cél. A Bíróság ugyanis megállapította, hogy a jogok engedményese, aki szakmai tevékenységének gyakorlása során jogi úton kíván érvényt szerezni az engedményező fogyasztói szerződésből eredő követelésének, nem veheti igénybe a fogyasztói szerződésekre vonatkozó különleges joghatósági szabályok adta előnyöket, mert azok célja a gazdaságilag gyengébb vagy jogilag tapasztalatlanabb fél védelme (a fent hivatkozott Shearson Lehman Hutton ítélet 20–24. pontja).

46 Az ezen ítélet 43. pontjában tett következtetés további megerősítése a fent hivatkozott Blijdenstein ítéletből következik. Ennek az ítéletnek a 34. pontjában a Bíróság úgy értelmezte a Dán Királyság, Írország, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága csatlakozásáról szóló 1978. októbert 9-i egyezménnyel (HL L 304, 1. o. és – módosított szöveg – 77. o.), majd a Görög Köztársaság csatlakozásáról szóló 1982. október 25-i egyezménnyel (HL L 388, 1. o.), illetve a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság csatlakozásáról szóló 1989. május 26-i egyezménnyel (HL L 285, 1. o.) módosított 1968. szeptember 27-i egyezmény (HL 1972 L 299, 32. o.) 5. cikkének (2) bekezdését, hogy közintézmény számára nem megengedett annak a szerződő államnak a bírósága előtt keresetet indítani, ahol székhellyel rendelkezik, más szerződő államban lakó tartásra kötelezettel szemben olyan összeg megtérítéséért, amelyet közjogi kötelezettség alapján fizetett ki valamely tartásra jogosultnak, akinek a jogai átszálltak rá, mivel e közintézmény a tartásra kötelezetthez képest nem minősül gyengébb félnek.

47 Figyelembe véve a fenti megállapításokat az első kérdésre az a válasz adandó, hogy a 44/2001 rendelet 11. cikke (2) bekezdésében található, ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontjára történő utalást úgy kell értelmezni, hogy a társadalombiztosítási szerv, amelyre az autóbaleset közvetlen károsultjának követelései a törvény alapján átszálltak, nem indíthat közvetlenül keresetet a székhelye szerinti tagállam bírósága előtt a baleset állítólagos okozójának más tagállamban székhellyel rendelkező biztosítója ellen.

A második kérdésről

48 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság második kérdésére nem kell válaszolni.

A költségekről

49 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 11. cikke (2) bekezdésében található, ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontjára történő utalást úgy kell értelmezni, hogy a társadalombiztosítási szerv, amelyre az autóbaleset közvetlen károsultjának követelései a törvény alapján átszálltak, nem indíthat közvetlenül keresetet a székhelye szerinti tagállam bírósága előtt a baleset állítólagos okozójának más tagállamban székhellyel rendelkező biztosítója ellen.

Aláírások